

No: 577 – Menş e Adı

ULUBORLU KİRAZI

Tescil Ettiren
ULUBORLU BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 28.08.2018 tarihinden itibaren korunmak üzere 26.10.2020 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 577
Tescil Tarihi	: 26.10.2020
Başvuru No	: C2018/172
Başvuru Tarihi	: 28.08.2018
Coğrafi İşaretin Adı	: Uluborlu Kirazı
Ürün / Ürün Grubu	: Kiraz / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Uluborlu Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi	: Pazar Mah. Ilgaz Cad. No:3/A Uluborlu ISPARTA
Coğrafi Sınırı	: Isparta ili Uluborlu ilçesi
Kullanım Biçimi	: Uluborlu Kirazı ibareli aşağıda verilen logo ve menşe adı amblemi ürünün veya ambalajının üzerinde yer alır. Menşe adı amblemi ve Uluborlu Kirazı ibareli logo ürünün veya ambalajının üzerinde kullanılmadığında, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Uluborlu Kirazının bölgedeki ilk yetiştirilmesi 1966 yılına dayanır. Uluborlu Kirazı, Latince tür ismi *Prunus avium* L. ve çeşit ismi “0900 Ziraat” olan kirazlardan Isparta ilinin Uluborlu ilçesindeki meyve bahçelerinde üretilir.

Uluborlu Kirazının karakteristik renk, tat, meyve iriliği ve meyve eti sertliği gibi ayırt edici özellikleri temelde bölgenin coğrafi konumu ve bu kirazın üretim metodu ile ilgili ortaya çıkan özelliklerdir. Sert çekirdekli meyvelerde soğuklama ihtiyacının karşılandığı oranda; meyve iriliği, tadı ve aromasında artışlar meydana gelir. Uluborlu Kirazında istenilen renk, tat, meyve eti sertliği ve meyve iriliği özelliklerinin ortaya çıkmasında soğuklama ihtiyacının hangi oranda karşılandığı büyük önem arz eder.

Uluborlu ilçesi; dağlarla çevrili bir vadide, düz ova üzerine kurulu bir ilçedir. Uluborlu ilçesi, Isparta ilinin kuzey kesiminde Akdeniz ve İç Anadolu Bölgesi arasındaki geçit kuşağı üzerinde yer alır. İlçenin rakımı yaklaşık 1050 m olup ilçede yazların sıcak ve kurak, kışların soğuk ve yağışlı geçtiği Akdeniz iklimi görülür. Kiraz ağaçlarının meyve vermeye başladığı dönemden hasat zamanına kadar geçen sıcak yaz mevsimi boyunca meyveler güneşlenme ihtiyacını karşılarken vadi arasında ve ova düzlüğünde yer alan bölgede hâkim sürekli esinti, meyvelerin soğuklama ihtiyacının karşılanmasını sağlar. Sürekli esintinin sağladığı bu ortam ve buna bağlı olarak meyvelerin istenilen soğuklama ihtiyacının karşılanması, Uluborlu Kirazının ayırt edici özelliklerinin oluşumunu sağlar. Özellikle meyvelerin oluşum süreci boyunca maruz kaldığı bölge ikliminden kaynaklanan esinti, soğuklama ihtiyacının karşılanmasına yardımcı olmakta böylelikle bu kirazda meyve eti sertliğinin istenen seviyelerde oluşumu sağlanmaktadır. Bu durum Uluborlu Kirazının raf ömrü bakımından dayanıklı ve nakliye için uygun bir ürün olmasını sağlayan faktörlerin başında gelir.

Uluborlu Kirazının bazı fiziksel ve kimyasal özellikleri aşağıda verilmektedir.

Suda çözünebilir kuru madde oranı en az %16, pH değeri 3,6-4, asitlik değeri (malik asit cinsinden) %0,6-0,8, çekirdek ağırlığı (10 çekirdek için) 3,8-4,5 g, meyve ağırlığı (10 meyve için) 87-102 g, sap ağırlığı (10 meyve sapı için) ise 0,8-0,9 g aralığındadır.

Ayrıca meyve eni 25-27 mm, meyve boyu 23-25 mm, meyve sap uzunluğu 37-43 mm ve meyve eti sertliği (penetrometre ölçümüne göre) 9,3-12 kg aralığında değişir.

Üretim Metodu:

Uluborlu Kirazı Yetiştiriciliği ve Üretim Aşamaları

Kiraz Bahçelerinin Kurulması: Kiraz bahçelerinin kurulmasında su tutma özelliğinden dolayı kuru taban araziler seçilir. Ürün özelliklerine olumlu katkısından dolayı sürekli esintiyi yıl boyunca mümkün olduğunca kesintisiz olarak alan araziler tercih edilir. Ağaç dikim aralığı taban arazilerde sıra arası 6 m, sıra üzeri 5 m olacak şekilde; kıraç arazilerde bitki gelişimi (taç iz düşümü) düşük olduğu için sıra arası 3 m, sıra üzeri 4 m olacak şekilde kurulur. Yön olarak güney ve düşük rakımlı arazilere kurulan bahçelerde, ürün hasat döneminde erkencilik (daha erken hasat) sağlanabilmektedir. Bu nedenle dikimde güney cephe ve düşük rakımlı araziler daha çok tercih edilir.

Sulama: Aktif gelişme döneminde kiraz bahçelerinin düzenli olarak (nisan ayından itibaren hasada kadar günde ortalama 1 saat) sulanması gerekir. Sulama işleminin damlama ya da mikro yağmurlama yöntemiyle yapılması tavsiye edilir.

Gübreleme: Bahçelerin gübre ihtiyacının (gübre türü ve miktarı) belirlenebilmesi için en az üç yılda bir olmak üzere toprak ve yaprak analizlerinin yapılması önerilir. Bahçenin gübre ihtiyacı belirlendikten sonra gübreleme işlemi sırasında gübrenin gövde ve köklere temas etmeden, ağaçların taç iz düşümü içerisine gübreleme yapılması uygun olur.

Budama: İlk 5-7 yılda yapılacak şekil budaması, dike yakın olan budama şekilleri dikkate alınarak yapılır. Daha sonraki yaşlarda yapılacak verim budamasında; çiçek ve yaprak gözlerinin oranları arasında bulunan fizyolojik dengenin korunmasına özen gösterilmelidir. Verim budaması düzenli olarak her yıl ağacın gelişme kuvvetine göre yapılmalıdır. Genç ağaçlar hafif, yaşlı ağaçlar sert budanır.

Hasat: Uluborlu Kirazı hasat olgunluğuna geldiğinde (meyvenin istenilen irilik, renk ve tat özelliklerini alması ile birlikte) hasat gerçekleşir. Hasat zamanı, haziran ayının 20'si ile temmuz ayının 30'u civarındadır. Hasat mutlaka el ile yapılmalıdır. Saplarıyla birlikte, dallara zarar vermeden yapılan hasat sırasında fazla büyük olmayan toplama / taşıma kaplarının (en fazla 5 kg'lık) kullanılması tavsiye edilir.

Denetleme:

Denetimler; Uluborlu Belediyesi koordinatörlüğünde; Uluborlu Belediyesi, Uluborlu İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Uluborlu Esnaf ve Sanatkârlar, Şoförler ve Otomobilciler Odasından birer üyenin katılımıyla 3 kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetimler yılda en az bir kere yapılır ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak Uluborlu Belediyesi tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulur. Şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde ayrıca denetim yapılabilir.

Denetim mercii, Uluborlu Kirazının; menşe adı amblemi ve Uluborlu Kirazı ibareli logo kullanımını ve üretim metodu bölümünde belirtilen kriterlere uygun olarak üretim yapılıp yapılmadığını kontrol eder. Denetim esnasında tespit edilen uygunsuzluklar ile alınması gerekli tedbirler denetlenen ilgili kişi, kurum veya kuruluşa bildirilir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.